

Johan Christian Martin Rüniger, Strædermester i Kjøbenhavn, født i Sommerda i Preussen.

Moses Isidor Levy, Kjøbmand i Randers, født i Bayern.

Leopold Gismann Levy, Løvsfabrikant i Randers, født i Bayern.

Peter Paul Schleuß, Bundtmager i Randers, født i Böhmen.

Heinrich Christopher Schmidt, Strædermester i Kjøbenhavn, født i Lüneburg.

Edvard Tesdorff, Eier af Durupgaard og Gjedsergaard paa Falster, født i Hamborg.

skulde overgaae til 3die Behandling, hvilket derefter vedtoges eenstemmigt med 38 Stemmer.

Formanden: De Endringsforslag, der maatte ønskes stillede til Sagens 3die Behandling, maa jeg bede indgivne inden imorgen Aften.

Dernæst gaae vi over til den næste Sag paa Dagsordenen, der er Forslag til Lov om Sandflugtens Dæmpning*). Det er til 1ste Behandling, denne Sag foretages.

Tung: Jeg tør vel antage, at de fleste Medlemmer af Forsamlingen ikke har noget virkeligt Kjendskab til de Forhold, som frembringes af Sandflugten. Jeg tør derfor vel troe, at det ikke er ubetimeligt at fremsætte nogle Bemærkninger om disse Forhold. Sandflugtens Moder synes at være Havet. Det fine Sand, som driver omkring i Havet, og som er afslæbet der og afflammet, har Havet i sin Tid fastet op paa Kysten; man seer derfor ogsaa i Almindelighed, at Sandflugten er paa Kysterne, og kun paa enkelte Steder, hvor man kan antage, at der i ældre Tid er gaaet en Havbugt ind, som er bleven efterhaanden afdæmnet, findes der Sandflugtskræftninger inde i Landet. Vestkysten af Jylland er saaledes omgivet med en Krands af Sandbanker, der have en Bredde fra en halv Fjerdingvei til en halv Mill. Kun enkelte Steder er denne

Sandflugtskrands borte, idet en Høidestrækning af Landet gaaer ud lige til Havet. Sandflugten har til visse Tider behersket og tyranniseret det omliggende Land, til andre Tider har man faaet Sandflugten overvundet; indtil tilfældige Omstændigheder igien have bragt den til at flyve. Saaledes fortæller Ibetmindste Sagnet om en Sandflugt i Jylland inde i Landet, der blev oprevet ved, at et Par Tyre kradsede med Hornet i Sandet; og derved kom til at flyve forst een Sandflugt, siden flere, og de bleve overmægtige, da man ikke lagde Mærke dertil, og ødelagde den omliggende Jord. Saaledes fortælles der fra ældre Tider, at der har været en Marsseng nærved Varde, den saakaldte Karlsmarss nærved Orby Sogn, som er ødelagt ved Sandflugt, hvor der nu kun er Hede. Noget inde i forrige Arhundrede synes en saadan Periode at være indtraadt, hvorved Sandflugten reiste sig omkring paa forskjellige Steder i Landet. Det var dengang, at Arresøens Udlob i Kattegattet tilfløi ved Tidsvilbe Sandflugt, og hvorefter Regjeringen, som dengang var Godseier der, lod kaste et andet Udlob for Søen ved Frederiksværk, hvilken Canal blev Anledning til Frederiksværks Anlæggelse. Paa samme Tid var stærk Sandflugt i Jylland, som ødelagde flere Etendomme. Naar en saadan Sandflugt fik Overmagt, var det en farlig Fjende at stride imod; da maatte Naboerne, og de, der boede i Nærheden, ile til Hjælp, som naar der bliver Ildbrand i en By. Saaledes til Exempel var der for en 80 Aar siden en Sandflugt, der reiste sig i Nærheden af Thitingaard, hvor da min Grandonkel boede. Der blev opført en høj Vold for at standse Sandflugten, men det var kun i meget kort Tid, den standfede den; den overfløi Volden, og fløi ligesaa stærkt paa den anden Side af Volden. Der var Intet at gjøre uden at affrælle en betydelig Deel af Heden og derved dæmpe Sandflugten; thi dengang var man ikke kommen i System med Dæmpningen. Man havde ikke anlagt Plantninger, som er det, der har standset Sandflugten. Nu for Tiden har Sandflugten ikke saameget at betyde; man har undertvunget den paa de allerfleste Steder, det er ogsaa Tilfældet i Jylland, og ved Søkysten ved den Krands, der strækker sig langs Vest-

*) Lovforslaget findes i Anhanget under Nr. CXX Sp. 1210—1213.